(55011814C)

07.01 **Claire Hugon** (Ecolo-Groen): Un détenu de la prison de Turnhout a été retrouvé pendu dans sa cellule le 11 décembre dernier. Depuis, un autre se serait jeté de sa fenêtre à la prison de Saint-Gilles. Le taux de sursuicide dans les prisons belges est très inquiétant. D'après une étude de l'UGent, entre 2000 et 2016, 262 détenus se sont suicidés, soit un taux huit fois supérieur à ce qui est observé dans la société libre, et ce chiffre est probablement sous-estimé. Les premiers mois de détention sont les plus critiques.

L'Observatoire international des prisons indique que les détenus se suicident davantage dans des conditions disciplinaires plus strictes, et souligne la prise en charge souvent inadéquate des tentatives de suicide.

Dans des cas comme celui de Turnhout, qu'est-il prévu pour les codétenus, les agents et la famille du détenu? Combien y a-t-il eu de suicides dans nos prisons entre 2017 et 2020?

En 2007, l'OMS a fait de la réduction du nombre de suicides en prison une priorité internationale. Quelles mesures de prévention sont-elles prises en Belgique, notamment lors des premières semaines? Quel est le suivi en cas d'automutilation ou de tentative de suicide? Disposons-nous de statistiques sur les suicides post-carcéraux?

07.02 **Vincent Van Quickenborne**, ministre *(en français)*: Malheureusement, un détenu s'est récemment donné la mort à Turnhout. Il avait apparemment peu de contacts avec sa famille. Les numéros de téléphone de proches ont été communiqués aux services de police, qui ont garanti que la famille serait informée. La mère d'accueil de l'intéressé a été contactée par la prison. Les agents du personnel ayant découvert la personne décédée ont pu rencontrer des membres de l'équipe de soutien interne.

Les détenus qui travaillaient avec le défunt au vestiaire ont pu rencontrer des membres du personnel de soins et du service psychosocial de la prison. Plusieurs autres détenus qui connaissaient bien le défunt ont également été entendus. Une cérémonie de commémoration en présence de

in Turnhout" (55011814C)

07.01 **Claire Hugon** (Ecolo-Groen): Op 11 december jongstleden werd een gedetineerde in de gevangenis van Turnhout dood aangetroffen in zijn cel; hij had zichzelf opgehangen. Later die maand zou een gedetineerde in de gevangenis van Sint-Gillis uit een raam gesprongen zijn. De oversterfte door zelfdoding in de Belgische gevangenissen is zorgwekkend hoog. Volgens een studie van de UGent hebben 262 gedetineerden tussen 2000 en 2016 zelfmoord gepleegd, d.i. acht keer zoveel als in de vrije samenleving, en dat percentage is waarschijnlijk een onderschatting. Het risico is het hoogst gedurende de eerste maanden van de detentie.

Volgens het Observatoire international des prisons (OIP) benemen meer gedetineerden zich van het leven wanneer het gevangenisregime erg strikt is, en het OIP onderstreept dat de begeleiding na een zelfmoordpoging vaak ontoereikend is.

In welke begeleiding wordt er in gevallen als dat in Turnhout voorzien voor de medegedetineerden, de penitentiair beambten en de familie van de gedetineerde? Hoeveel gevallen van zelfdoding werden er in onze gevangenissen geregistreerd tussen 2017 en 2020?

In 2007 heeft de WHO de terugdringing van het aantal zelfdodingen in de gevangenissen tot een internationale prioriteit verheven. Welke preventiemaatregelen worden er in België genomen, met name tijdens de eerste weken van de detentie? Hoe worden gevallen van automutilatie of zelfmoordpogingen opgevolgd? Zijn er statistieken beschikbaar over het aantal suïcides na de vrijlating uit de gevangenis?

07.02 Minister **Vincent Van Quickenborne** *(Frans)*: Onlangs heeft een gedetineerde in Turnhout zich helaas van het leven beroofd. Hij had blijkbaar weinig contact met zijn familie. De telefoonnummers van naasten werden meegedeeld aan de politiediensten, die hebben verzekerd dat de familie ingelicht zou worden. De pleegmoeder van de betrokkene werd door de gevangenis gecontacteerd. De cipiers die de overledene gevonden hebben, hebben hun verhaal kunnen doen bij leden van het interne ondersteuningsteam.

De gedetineerden die met de overledene in de kleedkamer werkten, zijn ontvangen door leden van het zorgteam en van de psychosociale dienst van de gevangenis. Verscheidene andere gedetineerden die de overledene goed kenden, hebben er ook over kunnen praten. Men heeft een

détenus a été organisée.

En 2017, il y a eu treize suicides en prison, seize en 2018, douze en 2019 et quatorze en 2020.

Le suicide est une question compliquée, surtout en prison, lieu confiné. L'administration centrale comme les prisons tentent de lutter au mieux contre ce risque. En plus de la politique journalière des établissements, il y a des actions concrètes comme une vigilance accrue des services médicaux et psychosociaux, des contrôles visuels accrus en cas de risque, des cours de prévention du suicide lors de la formation de base et des formations continues des agents. Les services d'aide aux détenus des Communautés sont des partenaires importants dans la prévention mise en place. Presque tous les détenus ont un téléphone en cellule, leur permettant d'appeler des numéros verts gratuitement.

Les auto-mutilations et les tentatives de suicide ne sont pas répertoriées dans les statistiques globales, étant difficile de distinguer ces deux actions, mais ils sont repris individuellement et suivis par les services.

L'administration pénitentiaire n'a pas de statistiques sur les suicides post-carcéraux.

07.03 **Claire Hugon** (Ecolo-Groen): La prévention en amont est essentielle pour éviter un passage à l'acte et une réponse disciplinaire.

La formation des agents est importante aussi.

Les suicides post-carcéraux peuvent traduire un échec des politiques de réintégration. Un bon suivi au sein de la prison peut faire baisser le risque après la sortie. On pourrait envisager une collaboration avec l'administration chargée de cela. Le suicide post-carcéral n'arrive pas *ex nihilo*.

J'aurais dû vous demander la collaboration précise avec le SPF Santé publique, en termes de prévention.

L'incident est clos.

08 Question de Christophe Lacroix à Vincent

herdenkingsplechtigheid georganiseerd in aanwezigheid van de gedetineerden.

In 2017 waren er dertien suïcides in de gevangenis, in 2018 zestien, in 2019 twaalf en in 2020 veertien.

Suïcide is een ingewikkelde kwestie, vooral in de gevangenis, waarin mensen per definitie afgezonderd zijn van de buitenwereld. Zowel de centrale administratie als de gevangenissen trachten dit risico zo goed mogelijk tegen te gaan. Naast het dagelijkse beleid van de instellingen zijn er concrete maatregelen zoals een verhoogde waakzaamheid van de medische en psychosociale diensten, meer visuele controles wanneer er een risico wordt vermoed, een vak 'suïcidepreventie' in de basisopleiding en bijscholing van de penitentiair beambten. De Gemeenschapsdiensten voor hulpverlening aan gedetineerden zijn belangrijke partners bij de genomen preventiemaatregelen. Bijna alle gedetineerden beschikken over een telefoon in hun cel, waarmee ze gratis de 0800-hulplijnen kunnen bellen.

Automutilatie en suïcidepogingen worden niet opgenomen in de globale statistieken, omdat het moeilijk is een onderscheid te maken tussen deze twee daden, maar ze worden wel individueel geregistreerd en opgevolgd door de diensten.

De penitentiaire administratie heeft geen statistieken over suïcide na vrijlating uit de gevangenis.

07.03 **Claire Hugon** (Ecolo-Groen): Preventie in een vroeg stadium is essentieel om te voorkomen dat er wordt overgegaan tot een suïcidepoging waarop dan weer een disciplinaire reactie volgt.

Een degelijke opleiding van de penitentiair beambten is ook belangrijk.

Suïcides na vrijlating uit de gevangenis kunnen ook getriggerd worden door een mislukt re-integratiebeleid. Een goede opvolging binnen de gevangenismuren kan het risico na vrijlating verminderen. Men zou een samenwerking met de daarvoor bevoegde administratie kunnen overwegen. Suïcide na vrijlating uit de gevangenis gebeurt niet uit het niets.

Ik had u moeten vragen op welke manier er precies met de FOD Volksgezondheid samengewerkt wordt op het stuk van het preventiebeleid.

Het incident is gesloten.

08 Vraag van Christophe Lacroix aan Vincent